

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

Eiropas Parlamenta ieteikums Padomei par ES prioritātēm ANO Ģenerālās asamblejas 64. sesijā

P6_TA(2009)0150

Eiropas Parlamenta 2009. gada 24. marta ieteikums Padomei par ES prioritātēm ANO Ģenerālās asamblejas 64. sesijā (2009/2000(INI))

(2010/C 117 E/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ieteikuma priekšlikumu Padomei par ES prioritātēm ANO Ģenerālās asamblejas 64. sesijā, kuru ALDE grupas vārdā iesniedza *Alexander Graf Lambsdorff* (B6-0034/2009),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 9. jūlija ieteikumu Padomei par ES prioritātēm ANO Ģenerālās asamblejas 63. sesijā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā ES prioritātes ANO Ģenerālās asamblejas 63. sesijā, kuras Padome pieņēma 2008. gada 16. jūnijā (9978/2008),
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas (UNGA) 63. sesiju, jo īpaši tajā pieņemtās rezolūcijas “Apvienoto Nāciju Organizācijas un Parlamentu savienības sadarbība” ⁽²⁾, “Konvencija par kodolieroču izmantošanas aizliegumu” ⁽³⁾, “Vispārējais līgums par kodolizmēģinājumu aizliegšanu” ⁽⁴⁾, “Konvencija par bakterioloģisko (bioloģisko) un toksisko ieroču izstrādāšanas, ražošanas un uzglabāšanas aizliegšanu un šo ieroču iznīcināšanu” ⁽⁵⁾, “Nāvessoda moratorijs” ⁽⁶⁾, “Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzība, cīnoties pret terorismu” ⁽⁷⁾ “Cilvēktiesību stāvoklis Korejas Tautas Demokrātiskajā Republikā” ⁽⁸⁾, “Cilvēktiesību stāvoklis Irānas Islāma Republikā” ⁽⁹⁾, “Dohas Deklarācija par attīstības finansēšanu — Starptautiskās

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0339.⁽²⁾ A/RES/63/24⁽³⁾ A/RES/63/75⁽⁴⁾ A/RES/63/87⁽⁵⁾ A/RES/63/88⁽⁶⁾ A/RES/63/168⁽⁷⁾ A/RES/63/185⁽⁸⁾ A/RES/63/190⁽⁹⁾ A/RES/63/191

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

izvērtēšanas konferences par attīstības finansēšanu, kurā tika pārskatīta Monterejas konsensa īstenošana, rezultātu izklāsts⁽¹⁾, "Cilvēktiesību stāvoklis Mjanmā"⁽²⁾, "Ar attīstību saistītie pasākumi"⁽³⁾, "Politikas lietu departamenta nostiprināšana"⁽⁴⁾, "Programmu budžets divgadu laikposmam 2008.–2009. gadam"⁽⁵⁾ un "Programmu budžeta projekts divgadu laikposmam 2010.–2011. gadam"⁽⁶⁾,

- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 14. janvāra rezolūciju par ANO Cilvēktiesību padomes attīstību un ES lomu šajā procesā⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 18. decembra rezolūciju par miera nostiprināšanas un valsts izveides perspektīvām pēckonflikta situācijā⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 114. panta 3. punktu un 90. pantu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas atzinumu (A6-0132/2009),
- A. tā kā četrus turpmākos gadus ANO dalībvalstīm vajadzētu atgādināt par viņu apņemšanos sasniegt vērienīgos mērķus, kuri ir izklāstīti 2005. gada Pasaules samita nobeiguma dokumentā, ko pieņēma Ņujorkā 2005. gada 16. septembrī;
- B. tā kā daudzos un savstarpēji saistītos uzdevumus un draudus, ar kuriem saskaras valstis, sabiedrības un pilsoņi, piemēram, draudus mieram, stabilitātei un cilvēku drošībai, ar nabadzību, klimata pārmaiņām un enerģētisko drošību saistītās problēmas, kā arī globālās ekonomikas un finanšu krīzes sekas var risināt tikai ar globālu, iedarbīgu un aptverošu daudzpusēju sistēmu;
- C. tā kā Ģenerālās asamblejas 63. sesijā tika pieņemti svarīgi lēmumi par vairākiem jautājumiem, ka skar reformu plānus, tostarp par cilvēkresursu pārvaldības un tiesvedības uzlabojumiem, Politikas lietu departamenta daļēju nostiprināšanu un starpvaldību sarunu sākšanu par Drošības padomes reformu;
- D. tā kā Ģenerālā asambleja pēc Trešās komitejas priekšlikuma ir pieņēmusi virkni svarīgu rezolūciju par dažādiem cilvēktiesību, sociāliem un humanitāriem jautājumiem, tostarp trīs valstu rezolūcijas, kā arī Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām fakultatīvo protokolu;
- E. tā kā, pateicoties "Delivering as One" iniciatīvai un abu līdzkoordinatoru darbam, ir sasniegts ievērojams progress, tiecoties īstenot dažas no ANO sistēmas saskaņošanas reformām; tā kā ir nepieciešams nostiprināt sasniegumus un panākt turpmāku progresu jomās, kuras noteica ANO Ģenerālās asamblejas 63. sesijā;
- F. tā kā nesekmīga ANO struktūru, piemēram, Drošības padomes un Ekonomikas un sociālās padomes (ECOSOC), reforma, iespējams, izraisītu to, ka neformāli grupējumi, piemēram, G8 vai G20, mēģinātu stāties šo globālo institucionālo struktūru vietā;
- G. tā kā Eiropas Savienībai ir jāveicina viss, ko tā stingri uzskata par vispārējām vērtībām, un vienlaikus jācenšas nepieļaut radikāli pretēju nostāju veidošanos;
- H. tā kā, no otras puses, ANO Ģenerālsekretariāta un ES iestāžu sadarbība ir daudz ciešāka nekā agrāk un atspoguļo abu organizāciju kopīgās vērtības, mērķus un intereses;

⁽¹⁾ A/RES/63/239

⁽²⁾ A/RES/63/245

⁽³⁾ A/RES/63/260

⁽⁴⁾ A/RES/63/261

⁽⁵⁾ A/RES/63/264 A-C

⁽⁶⁾ A/RES/63/266

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0021.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0639.

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

- I. tā kā ir nepieciešams vēl vairāk stiprināt ANO darbības spēju saistībā ar miera un drošības pasākumiem un tā kā ES un ANO sadarbība miera uzturēšanā ir pasaules miera un drošības stūrakmens;
- J. tā kā ANO miera uzturētāju vidū palielinās nāves gadījumu skaits un ir jādara viss iespējamais, lai šos darbiniekus aizsargātu;
- K. tā kā ES un ASV ir stratēģiskie partneri, kuru abpusējās interesēs ir kopīgi vērsties pret pasaules kopējiem draudiem un uzdevumiem, balstoties uz starptautiskajām tiesībām un daudzpusējām institūcijām, it īpaši Apvienoto Nāciju Organizāciju; tā kā paziņojums, ko sniedza jaunais ASV pastāvīgais pārstāvis Apvienoto Nāciju Organizācijā, *Susan Rice*, norāda uz atjaunotu apņemšanos konstruktīvi sadarboties ar ANO;
- L. tā kā 2008. gada 19. septembra paziņojumā ANO Cilvēktiesību padomei (*HRC*) Eiropas Savienība norādīja, ka tai nav pieņemami četri Durbanas procesa pārskatīšanas konferences noslēguma dokumentā minētie punkti (tā sauktās "sarkanās pozīcijas"): (1) īpašas uzmanības pievēršana vienam pasaules reģionam; (2) Durbanas 2001. gada deklarācijas grozīšana, iekļaujot tajā reliģijas aizskaršanas aizliegumu, kura mērķis ir ierobežot vārda brīvību un ieviest cenzūru atbilstīgi islāma likumiem, kas vērsti pret zaimošanu; (3) prioritāšu saraksta izstrāde attiecībā uz upuriem; (4) diskusiju politizēšana vai radikāli pretēju viedokļu veidošanās;
- M. tā kā vispārējās dziļās recesijas apstākļos jaunattīstības valstis izejvielu cenu krituma, mazākas investīciju plūsmas, finanšu nestabilitātes un naudas pārvedumu samazināšanās rezultātā savā attīstībā var tikt aizsviestas atpakaļ par desmitgadēm un tā kā pašreizējo ES palīdzības saistību apjoms samazināsies gandrīz par 12 miljoniem USD gadā, jo tās nosaka kā procentuālu daļu no dalībvalstu IKP,

1. iesniedz Padomei šādus ieteikumus:

ES Apvienoto Nāciju Organizācijā

- a) pozicionēt sevi ANO sistēmā kā godīgu starpnieku starp dažādu dalībvalstu grupējumu interesēm un vērtībām, lai veicinātu kopīgu izpratni un lielāku saliedētību ap trijiem savstarpēji cieši saistītajiem ANO pamatpīlāriem, proti, mieru un drošību, ekonomisko un sociālo attīstību un cilvēktiesībām;
- b) sadarbībā ar Komisiju nodrošināt, ka ar daudzpusējo programmu saistītie jautājumi tiek sistemātiski risināti Eiropas Savienības un ES dalībvalstu divpusējos dialogos ar citām valstīm un reģionāliem grupējumiem;
- c) kopā ar jauno ASV administrāciju rūpīgi izskatīt iespējas stiprināt abu partneru sadarbību, lai atbalstītu kopējās prioritātes Apvienoto Nāciju Organizācijā;

Miers un drošība

- d) veicināt ANO ģenerāļsekretāra *Ban Ki-moon* ierosināto diskusiju par principa "Pienākums aizsargāt" (*R2P*) īstenošanu, lai nostiprinātu vienprātību un veidotu operatīvāku pieeju šim ANO doktrīnas stūrakmenim, vienlaikus nepieļaujot mēģinājumus sašaurināt tā darbības jomu;
- e) nodrošināt, ka minētajās debatēs tiek pienācīgi uzsvērtas *R2P* preventīvā būtība un ka pienācīga uzmanība tiek veltīta tam, lai palīdzētu mazāk aizsargātām un nestabilām valstīm izveidot spēju uzņemties šādu atbildību, īpašu uzmanību pievēršot reģionālajiem dalībniekiem, jo tie nestabilās situācijās ir visefektīvākie sarunu partneri;

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

- f) nodrošināt R2P principa piemērošanu krīzes situācijās, kad attiecīgā valsts nespēj pasargāt savus iedzīvotājus no genocīda, kara noziegumiem, etniskām tīrīšanām un noziegumiem pret cilvēci;
- g) mudināt Āfrikas Savienību turpināt attīstīt savas krīžu vadības spējas, kā arī aicināt ES un ANO dalībvalstis atbalstīt šos centienus un paplašināt sadarbību ar Āfrikas Savienību saistībā ar miera un drošības nodibināšanu Āfrikas kontinentā;
- h) mudināt ES dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai būtu iespējams noslēgt sarunas par Vispārējo konvenciju par starptautisko terorismu;

Cilvēktiesības

- i) visās ANO Ģenerālajā asamblejā apspriestajās un pieņemtajās rezolūcijās skaidri atbalstīt starptautisko humanitāro tiesību principus un nepārprotami nosodīt jebkurus šo tiesību pārkāpumus, it īpaši attiecībā uz ANO un citu humānās palīdzības sniedzēju drošību;
- j) sazināties ar citām reģionālajām grupām, lai veicinātu labāku informētību un izpratni par principiem, kas pausti ES atbalstītajā un sešdesmit sešu ANO dalībvalstu apstiprinātajā paziņojumā par seksuālo orientāciju un dzimuma identitāti;
- k) aicināt ANO ģenerālsēdētāru ANO Ģenerālās asamblejas 65. sesijā ziņot par to, kā dalībvalstis ievēro aizliegumu izpildīt nāvessodu mazgadīgiem noziedzniekiem, ziņojumā tostarp sniegtot datus par to, cik mazgadīgo noziedznieku pašlaik ir notiesāti uz nāvi un cik mazgadīgiem noziedzniekiem pēdējo piecu gadu laikā ir izpildīts nāvessods;
- l) gatavojoties 2011. gadā paredzētajam Cilvēktiesību padomes (HCR) pārskatam, ierosināt debates par savstarpējo papildināmību starp Trešo komiteju — ANO Ģenerālās asamblejas starpvaldību struktūru, kurā ir biedri no visas pasaules — un HRC, kurai ir ierobežots sastāvs un operatīvākas pilnvaras;
- m) aicināt dalībvalstis vēlreiz apsvērt, vai tās piedalīsies Durbanas procesa pārskatīšanas konferencē Ženēvā 2009. gada aprīlī, ja turpmākajās sarunās, gatavojoties konferencē, apstiprināsies visu četru 2009. gada 20. februāra noslēguma dokumenta projektā minēto "sarkano pozīciju" neievērošana;
- n) veicināt un atbalstīt centienus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka ar terorisma apkarošanu saistīto ANO sankciju režīmu veido pārskatāmas un taisnīgas procedūras, it īpaši ieviešot efektīvu paziņošanas procedūru un izveidojot neatkarīgu tiesas kontroli saskaņā ar Eiropas Kopienas Tiesas judikatūru;
- o) mudināt Drošības padomi un tās Terorisma apkarošanas komiteju sadarboties ar attiecīgajām ANO cilvēktiesību struktūrām, lai pastāvīgi pārraudzītu starptautiskajos cilvēktiesību, bēgļu tiesību un humanitāro tiesību aktos noteikto saistību izpildi;
- p) pastāvēt uz to, ka visām ANO dalībvalstīm, sākot ar Drošības padomē ietilpstošajām valstīm, ir jāratificē Romas Starptautiskās Krimināltiesas (ICC) statūti un saistībā ar 2009. gada ICC pārskata konferenci aktīvi jāatbalsta centieni panākt vienošanos par joprojām neizstrādāto agresijas nozieguma definīciju un par nosacījumiem, ar kuriem saskaņā ICC varēs īstenot savu jurisdikciju, kā noteikts Romas statūtu 5. panta 2. punktā;

ANO reforma

- q) veicināt pašlaik notiekošo procesu, kura mērķis — panākt saskaņu starp valstu līmenī gūtajiem panākumiem, īstenojot reformu "*Delivering as One*", un dažādajiem ANO aģentūru pārvalžu darbības paņēmieniem un programmām, kas līdz šim ir kavējušas ciešāku sadarbību un koordināciju vietējā līmenī;

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

- r) izvērst ES mēroga koordināciju, tostarp palīdzības sniedzēju koordināciju, attiecībā ar ANO aģentūrām, fondiem un programmām centrālajā un valstu līmenī, tostarp piedaloties ANO vadītajos vairāku palīdzības sniedzēju fondos, un paplašināt jau labi izveidoto dialogu ar ANO Ģenerālsekretariātu, ietverot tajā arī ANO aģentūras un programmas;

Vide

- s) veicināt debates par 2009. gada dembrī gaidāmo ANO Klimata pārmaiņu konferenci (COP15) Kopenhāgenā, lai panāktu vienprātību un straujāku progresu saistībā ar jauna starptautiska nolīguma par klimata pārmaiņām pieņemšanu, kurš būtu paredzēts laikposmam pēc 2012. gada; šajā sakarībā rosināt atbalstu jaunattīstības valstīm paredzētas finanšu un tehnoloģiju paketes izveidei, lai veicinātu jaunā saistošā nolīguma apstiprināšanu šajās valstīs;
- t) atbalstīt to, ka ANO Ģenerālās asamblejas nākamajā sesijā — kā tika prasīts ANO Vides programmas padomes/Ministru vispasaules vides forumā — jāpieņem saskaņotāka pasaules vides pārvaldības struktūra, proti, tāda pārvaldības sistēma, kas spētu risināt nākotnē gaidāmos milzīgos uzdevumus;

Vispasaules pārvaldība

- u) uzņemties vadību pašreizējās diskusijās par globālo pārvaldību, tostarp ekonomikas un finanšu pārvaldību, lai stiprinātu SVF un Pasaules Bankas pilnvaras un uzlabotu to darbību, un vienlaikus dotu jaunus impulsus ECOSOC;
- v) izmantot iespēju gaidāmajās starpvaldību sarunās, kurās, balstoties uz Ģenerālās asamblejas reglamentu, tiks apspriesta Drošības padomes reforma, pievērsties konverģences jautājumiem un panākt acīmredzamu progresu attiecībā uz Drošības padomes kompetenču precizēšanu citu ANO struktūru kontekstā, jaunu pastāvīgu un pagaidu locekļu uzņemšanu — iespējams, uz noteiktu laiku — lai tādējādi uzlabotu Drošības padomes pārstāvību un leģitimitāti un pārskatītu Drošības padomes darba metodes;
- w) uzsvērt, ka Eiropas Savienības dalība ANO Drošības padomē joprojām ir ES ilgtermiņa mērķis;

Ieroču neizplatīšana un atbrūošānās

- x) veicināt apstākļus veiksmīgai Kodolieroču neizplatīšanas līguma (NPT) pārskatīšanas konferences norisei 2010. gadā, it īpaši atbalstot un veicinot ierosināto Kodolieroču konvencijas paraugu; panākt vienprātību attiecībā uz ierosināto līgumu par skaldmateriāla ražošanas aizliegšanu; pielikt pūliņus, lai Atbrūošānās konferencē tiktu pieņemta būtiska darba programma, kas padarītu šo struktūru operatīvāku; iesaistīties daudzpusējās un divpusējās attiecībās ar ANO dalībvalstīm, lai atkārtoti uzsāktu Kodolizmēģinājumu vispārējā aizlieguma līguma ratifikāciju; kā arī rosināt turpmākus centienus, lai uzsāktu sarunas par ieroču tirdzniecības līgumu;

Pārvaldības reforma

- y) pilnībā izmantot savu finansiālo ietekmi Apvienoto Nāciju Organizācijā, lai nodrošinātu, ka 2010.–2011. gada budžets labāk atbilst šīs organizācijas steidzamajām operatīvajām vajadzībām, un lai dotu ģenerālsekretāram lielāku rīcības brīvību cilvēkresursu sadalē saskaņā ar minētajām vajadzībām un atbilstoši attiecīgo ANO struktūru, it īpaši Drošības padomes un Ģenerālās asamblejas, pieņemtajiem operatīvajiem lēmumiem;
- z) saistībā ar diskusiju par ANO izdevumu sadalījuma novērtējuma kritēriju pārskatīšanu izveidot skaidru saikni starp labāku pārstāvību dažādās ANO struktūrās un godīgāku finanšu sloga dalījumu;

Otrdiena, 2009. gada 24. marts

- aa) izveidot ciešāk koordinētu politiku attiecībā uz ES personālu Apvienoto Nāciju Organizācijā, lai panāktu, ka darbā pieņemšanas procedūras ir pārredzamākas un efektīvākas, un nodrošinātu, ka darbā pieņemšanas nosacījumi joprojām ir pietiekami pievilcīgi ES pilsoņiem;

Tūkstošgades attīstības mērķi (TAM)

- ab) pārņemt vadību pasaules mērogā, lai nekavējoties rosinātu starptautisku darbību ar TAM saistīto apņemšanos izpildei, ņemot vērā, ka pašlaik arvien vairāk pazīmju liecina par to, ka pasaule nespēj īstenot saistībā ar TAM dotos solījumus;
- ac) atbalstīt iniciatīvu par TAM darba grupas izveidi, kura pārraudzītu vispārējās saistības attiecībā uz palīdzības sniegšanu, tirdzniecību, parādu atvieglojumiem un piekļuvi svarīgākajiem medikamentiem un tehnoloģijām;
- ad) pamatojoties uz 2008. gadā Dohā notikušajā konferencē par attīstības finansēšanu panākto vienošanos, prasīt steidzami rīkot augsta līmeņa ANO konferenci par pasaules finanšu un ekonomikas krīzi un tās ietekmi uz attīstību;
- ae) turpināt diskusijas par uzņēmējdarbības pārstāvju iniciatīvu "*Business Call to Action*" un par apņemšanos finansēt un atbalstīt ar TAM saistītos centienus, tostarp pievēršoties arī jautājumam, kā to varētu saistīt ar privātā sektora atbildības palielināšanu;
- af) atbalstīt viedokli, ka, lai uzlabotu palīdzības kvalitāti un sniegšanu, līdzās visām šīm iniciatīvām ir jāuzņemas saistības, ko paredz Parīzē pieņemtie palīdzības efektivitātes nodrošināšanas principi un Akras rīcības programma;
- ag) izmantot iespēju ANO Ģenerālās asamblejas 64. sesijā ziņot par panākumiem, kas gūti, tiecoties sasniegt Eiropas Savienības TAM Rīcības plānā izklāstītos pagaidu mērķus;
- ah) aicināt Komisiju ziņot par panākumiem, kas gūti, īstenojot TAM līgumus, un mudināt citus finansējuma devējus lielāku daļu paredzētā atbalsta sniegt kā ilgtermiņa un prognozējamu palīdzību budžeta atbalsta veidā;

Galīgie ieteikumi

- ai) mudināt ES dalībvalstis īstenot savus ar efektīvu daudzpusību saistītos pienākumus, nodrošinot sistemātisku un strauju visu ANO konvenciju un līgumu ratifikāciju;
- aj) atbalstīt iepriekš minētajā rezolūcijā "ANO un Parlamentu savienības sadarbība" pausto ANO Ģenerālās asamblejas lēmumu iekļaut ANO Ģenerālās asamblejas 65. sesijas darba kārtības projektā atsevišķu jautājumu par sadarbību starp ANO, valstu parlamentiem un Parlamentu savienību, nodrošinot, ka šā jautājuma nosaukumā būs minētas arī reģionālās parlamentārās asamblejas, un veicināt diskusijas par to, kā parlamentu locekļi, valstu parlamentu un reģionālās parlamentārās asamblejas varētu aktīvāk piedalīties ANO darbībā;

*

* *

2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Padomei un informēšanas nolūkā Komisijai.